

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11629

Tarih : 24.04.2025

27559

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Ankara Bölge İdare Mahkemesi 14. İdari Dava Dairesi, 2025/1317 sayılı kararıyla KHK ile ihraç edilen Eğitim-Sen üyesi öğretmen Şiyar Kaymaz'ın göreve iade talebini reddetmiştir. Mahkeme kararı ne bir mahkûmiyet kararına ne de aktif bir soruşturmaya dayanmamakta; istihbari nitelikteki kanaat raporları, geçmiş siyasi faaliyetler ve aile bağları gibi hukuk dışı gerekçelere dayandırılmaktadır.

Şiyar Kaymaz hakkında 2016 yılında başlatılan bir soruşturma neticesinde gözaltı uygulanmış, ancak 2018 yılında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kesin beraat kararı verilmiştir. Buna rağmen hem OHAL Komisyonu hem de İdare Mahkemesi, bu beraat kararını göz ardı etmiş; Şiyar Kaymaz'ın geçmişte HADEP ve DEHAP gibi yasal siyasi partilerin faaliyetlerine katılmış olmasını, 2013 ve 2015 yıllarındaki basın açıklamalarına iştirak etmesini ve 2017 yılında yaşamını yitiren akrabası Mazlum Kaymaz'ın cenazesine katılımını "örgütle iltisak" delili olarak değerlendirmiştir. Ayrıca, yine tamamen soyut ve teyide muhtaç istihbari notlar üzerinden, Şiyar Kaymaz'ın 1999 yılında PKK/KCK'ye katıldığı iddia edilen ve 2008 yılında yaşamını yitiren Fariz Kaymaz ile kardeş olması, bireysel kusur yerine ailevi bağların cezalandırılmasına örnek teşkil etmektedir.

Bu karar, yalnızca bireysel bir adaletsizlik değil, aynı zamanda Anayasa'nın 38. maddesi uyarınca güvence altına alınmış "cezanın şahsiliği" ilkesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına da açıkça aykırıdır. Yargı kurumları, istihbarat raporlarını ve siyasi geçmişi "delil" yerine koyarak, kamu görevinden ihraçları kalıcılaştırmakta; böylece siyasal muhalefet bastırılmakta, anayasal haklar kriminalize edilmektedir. Bu karar, yalnızca bir bireyin mesleki geleceğini değil, aynı zamanda anayasal düzlemde güvence altına alınmış olan toplanma özgürlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğü, kişi güvenliği ve masumiyet karinesi gibi temel hakları da hiçe saymaktadır. Aile bireylerinin geçmişi gerekçe gösterilerek yurttaşların kamusal haklardan mahrum bırakılması; hem evrensel hukuk ilke ve standartlarına, hem de Anayasa'nın 38. maddesinde yer alan "ceza sorumluluğu şahsidir" ilkesine açıkça aykırıdır. Bu kararda açığa çıkan şey, yalnızca bir hukuksuzluk değil; aynı zamanda toplumsal muhalefeti ve adalet mücadelesini bastırmaya dönük yargı destekli bir sindirme mekanizmasıdır. Kararın bu yönüyle yalnızca Şiyar Kaymaz'a değil, hakikat arayan, demokratik haklarını kullanan ve örgütlü mücadele yürüten herkese yönelik bir gözdağı olduğu açıktır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 2018 yılında beraat kararı verilen Şiyar Kaymaz'ın, OHAL Komisyonu ve İdare Mahkemesi kararlarıyla memuriyete iade edilmemesinin gerekçesi nedir? Bu kararlar, beraat hükmünü neden dikkate almamaktadır?
2. Şiyar Kaymaz hakkında fişleme niteliğindeki istihbari notlar ve aile bireylerinin geçmişi dışında herhangi bir somut delil mevcut mudur? Bakanlığınız, bu uygulamanın hukukiliğini nasıl değerlendirmektedir?
3. Şiyar Kaymaz'ın cenazeye katılmak, sendikal faaliyet yürütmek ve basın açıklamasına iştirak etmek gibi anayasal hakları gerekçe gösterilerek kamu görevinden ihraç edilmesi, Bakanlığınızca Anayasa'ya uygun görülmemekte midir?
4. Şiyar Kaymaz gibi, hakkında beraat kararı bulunmasına rağmen memuriyet hakkı iade edilmeyen kamu görevlilerinin sayısı kaçtır?
5. Bakanlığınızın kayıtlarına göre, istihbari bilgilere veya soyut kanaat raporlarına dayanılarak memuriyetten ihraç edilen kişi sayısı kaçtır?
6. "Örgütle iltisak ve irtibat" gibi tanımı ve kapsamı belirsiz kavramların, herhangi bir cezai işlem görmemiş yurttaşların kamu haklarını engellemek için kullanılmasını hukuki açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?
7. OHAL Komisyonu ve İdare Mahkemeleri eliyle yürütülen bu tür cezalandırma uygulamalarının, siyasal muhalefeti bastırmaya ve yurttaşların demokratik hak kullanımını engellemeye dönük bir mekanizmaya dönüştüğü yönündeki eleştirilere katılıyor musunuz?
8. Bakanlığınız, hakkında beraat kararı verilen veya ceza almamış kişilerin memuriyet hakkını yeniden değerlendirmek için herhangi bir düzenleme veya telafi mekanizması oluşturmayı planlamakta mıdır?
9. Bu hukuksuzlukların tekrarlanmaması için Bakanlığınızca yürütülen bir yasal ya da idari çalışma var mıdır? Kamudan ihraç süreçlerinin yargı denetimine açık, şeffaf ve ölçülebilir kriterlere bağlanması yönünde herhangi bir reform gündemde midir?